

Zondag 24 mei 2020 - Wezenzondag

Bij Exodus 23 : 1 - 17, Johannes 14 : 15 - 21

Alleen samen feestvieren.

Het thema voor deze dienst is een knipoog naar die andere slogan die we de laatste tijd zo vaak hebben gehoord: alleen samen krijgen we corona onder controle.

Alleen samen.

Dat geldt voor zoveel mensen en situaties in deze tijd.

Veel mensen zijn alleen, voelen zich alleen. En samen is voor velen geen optie. Zoals al zoveel weken op zondag : er is geen samen in de kerk, in ieder geval niet in fysieke vorm.

En toch proberen steeds om samen te zijn met mogelijkheden die we tot voor kort niet hadden kunnen bedenken. En zo is ook deze dienst ontstaan: een viering in de Bethlehemkerk en ook de Gereformeerde Kerk van Loosdrecht is nu met ons verbonden. En misschien zien sommige gemeenteleden mij weer voor het eerst, nu met een corona kapsel.

Samen vieren we deze dienst op deze zondag voor Pinksteren – die ook wel Wezenzondag genoemd.

Die naam is ontleend aan wat Jezus tegen zijn leerlingen zei: ‘Ik laat jullie niet als wezen achter’ en Hij beloofde dat God de Heilige Geest aan hen zou geven.

Die Geest zal dan min of meer de functie, die Jezus voor zijn leerlingen had vervuld, overnemen.

Waarom gebruikt Jezus hier het woord wezen? Een wees heeft geen ouders meer, dat weten we allemaal. Ouders die als het goed is, een kind vertrouwen geven om de wereld in te gaan.

Taalkundig zou het woord 'wees' verwantschap hebben met : beroofd zijn van. En misschien is een wees niet alleen beroofd van zijn/haar ouders, maar ook van een basisvertrouwen. En dat heeft gevolgen voor je hele menszijn. Als het je aan vertrouwen ontbreekt. Misschien worden de leerlingen daarom wel wezen genoemd in het evangelie van deze zondag. Hun basisvertrouwen, Jezus, is weg is uit hun leven. Maar dan horen ze: ze zullen niet als wezen achter gelaten worden.

Zij mogen op Jezus blijven vertrouwen. Hij geeft hun en ons de belofte van de Heilige Geest, de Trooster. En nooit heeft die belofte ons kennelijk helemaal losgelaten. Ook wij hebben die behoefte dat ons vertrouwen niet beschaamd wordt. Ons vertrouwen in elkaar, in Jezus, in God.

Want bij alle vragen die we hebben leeft bij ons toch nog steeds de hoop dat het toch anders moet kunnen? En verlangen wij er naar, dat we vol vertrouwen kunnen leven? En misschien wel juist in deze tijd verlangen we naar Gods Geest, die ons vertrouwen geeft.

Op deze zondag hoorden we ook uit Exodus. Dit hoofdstuk 13 gaat nader in op de tien woorden, de tien geboden die God het volk Israël heeft gegeven. Ze worden verder uitgewerkt en toegelicht.

Geef ruimte aan je naaste, blijf met elkaar verbonden, deel ruimhartig, gun elkaar het goede – zo zou je dit hoofdstuk kunnen samenvatten.

En misschien denkt u bij deze woorden ook wel aan de verschillende persconferenties die we in de afgelopen weken hebben gezien en gehoord. Daar gaat het steeds om, bij al die maatregelen. Zorg voor elkaar. Houd rekening met elkaar. En... óók straks bij de versoepeling van de maatregelen. Ik kan me voorstellen dat mensen in zorginstellingen snakken naar versoepeling. Net als mensen die steeds thuis hebben moeten werken.

Kinderen of hun ouders die verlangen naar de regelmaat van het schoolleven.

En jongeren die eindelijk weer een keer een goed feest willen hebben. Maar hoe zal dat gaan?

Dit laat, vind ik, nog een overeenkomst zien tussen de Tien Woorden en de coronamaatregelen: ze hebben het goede met mensen voor, maar hoe je dat precies dóet, wat het juiste is om te doen – dat is niet zo eenvoudig. Daarover kunnen de meningen verschillen. En dat is wat we ook om ons heen merken.

De Tien Geboden en de coronamaatregelen – het zijn geen regels waarbij ons verstand op nul kan. Regels die je enkel maar hebt uit te voeren en dan is het wel weer oké. We moeten ons verstand erbij houden. Wat is verantwoord en wat niet? En ook: hoe houden we het positieve voor ogen en laten we ons niet leiden door

negatieve gedachten. De maatregelen worden versoepeld. Overal denkt men na over hoe nu verder.

En dan klinkt in Exodus, na al die leefregels, klinkt de oproep om feesten te vieren. Drie grote feesten per jaar. Het eerste feest is verbonden met het gedenken van de uittocht uit Egypte. Steeds weer wordt er terugverwezen naar wat het volk zelf heeft ervaren / in de slavernij en de bevrijding daarvan. Ons Paasfeest.

En dan volgen er twee oogstfeesten: het wekenfeest of Pinksterfeest aan het begin van de zomer en een feest in het najaar – het Loofhuttenfeest.

Dat Pinksterfeest werd 50 dagen na Pesach gevierd en was het begin van de tarweoogst.

Je zou dat eerste oogstfeest van het jaar ook het feest van de verwondering kunnen noemen.

Het feest van de eerste vruchten die geoogst worden.

Zoals het in mijn jeugd, al heel wat jaren geleden, heel bijzonder was als er weer aardbeien waren: de zomerkoninkjes.

En nu zijn wij dus weg naar dat Pinksterfeest, bij ons is dat in de kerkelijke traditie vooral het feest van de Geest en we vieren dan ook de verjaardag van de kerk.

Een feest om groots en uitgebreid te vieren!

Maar ja, wat hebben wij dit jaar te vieren? Als gemeente bij elkaar komen, het kan alleen in beperkte kring of zoals jullie dat hier na viering doen met het online koffiedrinken.

Zo proberen we als gemeenteleden in contact met elkaar te blijven. En ik merk in Loosdrecht, en dat zal hier vast niet anders zijn, dat gemeenteleden hun best doen om met elkaar in contact te blijven. Een kaartje sturen, een bloemetje brengen, een telefoontje.

En we snakken ernaar dat we weer bij elkaar zullen zijn en realiseren ons tegelijk dat dat nog wel een poos kan duren.

En toch, en toch zullen we als gemeentes Pinksterfeest vieren.

Het is ons feest van verwondering over Gods Geest . Gods Geest die wij op zoveel verschillende manieren kunnen ervaren als een wind, als een vuur, in de stilte. Pinksterfeest is het feest dat ons vertelt dat we niet alleen door het leven hoeven te gaan, de Geest verbindt ons samen en geeft ons kracht en moed.

Op de lange weg van een mensenleven lijkt God, in de beleving van velen, verborgen aanwezig te zijn. We merken niet zoveel van God als we zouden willen.

Wij moeten het voor ons besef vaak 'alleen doen'. Nu is er iets vreemds met dat 'alleen doen',

het voelt als een moeten, maar het is ook een kunnen.

In het leven van ieder van ons zijn er momenten dat gezegd wordt: nu moet je het zèlf doen,

nu moet je je alleen zien te redden.

Denk maar aan de vogels in het nest, die in deze tijd van het jaar moeten leren vliegen.

Zoiets is het met Hemelvaart, vind ik: Het is of God zegt: nu moeten jullie het zelf doen. Als een aanmoediging. Nu

moeten jullie het zelf doen, en dat kunnen jullie ook, daar vertrouw ik op.

En Jezus zegt daarbij: 'Ik zal u een pleitbezorger zenden, dat is de Trooster, de Heilige Geest'.

De belofte van de Geest als Trooster mag voor ons, net als voor de discipelen betekenen, dat we op onze levensweg als 'zelfstandige gelovigen' de steun van de Geest zullen krijgen. Daar kunnen we op vertrouwen. Dat mag hen en ons dus troosten in alle verweesdheid/alleen zijn/ die ze ervaren bij de hemelvaart van Jezus.

Ze beseffen, dat ze er niet alleen voor staan.

De Geest zal hen helpen om ook zonder Jezus daadwerkelijk in hun midden, te blijven werken aan het Koninkrijk van God, waar Jezus in woorden en met daden al aan bouwde.

Na Hemelvaart blijven de leerlingen bij elkaar. Ze hebben elkaar nodig, om de hoop levend te houden, om elkaar aan te sporen, om het niet op te geven.

Samen wachten ze op de Geest van Jezus. Wat doet het goed als je weet dat je samen wacht. Want wachten is niet altijd eenvoudig.

We herkennen dat in deze tijd. Hoe lang zal het nog duren voor het leven weer zijn normale gang neemt?

We zijn nu zo vaak alleen, we hebben elkaar nodig om het wachten vol te houden. Om de moed niet te verliezen,

om de verwachting van 'straks zijn we weer samen' vol te houden.

Zo is ons wachten in deze tijd een oefenen in hoop, in geduld en wijsheid.

Wij wachten op Gods Geest die ons zal troosten en moed geven.

Dit jaar zal het Pinksterfeest anders zijn dan andere jaren. Alleen en toch samen zullen we dit feest vieren.

Dat we vol vertrouwen uitzien naar Gods Geest.

Hilversum, Bethlehemkerk

ds. Hillegonda Ploeger